

Wydawnictwo IFiS PAN
STUDIA
z filozofii systematycznej

PAWEŁ SZNAJDER

Dialog i dialektyka w konfrontacji
hermeneutyki HANSA GEORGA GADAMERA
z filozofią dialogu

warszawa 2016

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
ROZDZIAŁ I. Relacja między dialogiem a dialektyką.....	15
Próba wstępnego uchwycenia znaczenia pojęć dialogu i dialektyki	18
Etymologia pojęć dialogu i dialektyki	22
Zarys dziejów dialogu i dialektyki.....	26
Najwcześniejsze źródła dialogu i dialektyki	28
Dialog i dialektyka w filozofii starożytnej.....	31
Filozofia presokratejska.....	31
Sokrates i Platon	33
Dialektyka i rola przyjaźni w myśli Arystotelesa	34
Dialektyka i mowa u stoików	38
Chrześcijaństwo i judaizm jako źródło filozofii dialogu	39
Święty Augustyn	39
Dialog i dialektyka w epoce średniowiecza.....	40
Czasy nowożytne	42
Kartezjusz – odkrycie ja	43
Immanuel Kant – nowe spojrzenie na dialektykę	45
Dialektyka Hegla i jego wkład w filozofię dialogu.....	48
Friedrich Schleiermacher – dialektyka w służbie mowy i tekstu	49
Søren Kierkegaard jako filozof predialogiczny	51
Dialog i dialektyka w XX wieku – początki dialogicznej rewolucji	54
Georg Simmel.....	54
Karl Löwith	56
Dialektyka bez syntezy Adorna.....	59
Relacja między dialogiem i dialektyką w dziejach filozofii.....	62
ROZDZIAŁ II. Dialog i dialektyka u Platona w interpretacji Gadamera	69
Dialektyka w dialogach Platona	71
Wczesne pisma Platona	74
<i>Menon, Państwo, Fedon</i>	92
<i>Fajdros</i>	105
<i>Uczta</i>	113
<i>Parmenides i Sofista</i>	117
<i>Fileb</i>	128
Dialog a dialektyka w myśli Platona.....	141
ROZDZIAŁ III. Dialog i dialektyka u Hegla w interpretacji Gadamera	147
Przedplatońskie źródła dialektyki Hegłowskiej.....	149
Historia filozofii oczami Hegla.....	149

Hegel a Platon	164
Dialektyka	172
Gadamer o Heglowskich interpretacjach starożytności.....	179
Dialektyka jako metoda.....	185
Dialektyka relacji międzysobowej	202
Podmiot i przedmiot.....	202
Język.....	220
Pan i niewolnik. Problematyczna kategoria uznania	233
ROZDZIAŁ IV. Dialog i dialektyka w filozofii dialogu (F. Rosenzweig, E. Lévinas)	247
Krytyka idealizmu u Franza Rosenzweiga	250
Życie i śmierć w filozofii Platona	251
Ja, Inny i miłość w myśli Platona.....	267
Dlaczego Rosenzweig odrzuca Heglowską dialektykę, zamiast rozwijać myślenie w jej obrębie?	276
Dialektyka jako sztuka oszukiwania śmierci	277
Wiara i wiedza – integracja Objawienia we Wszystko.....	279
Człowiek poza systemem.....	284
Świat wymykający się rozumowi	291
Lévinas a idealizm	297
Krytyka idealizmu starożytnego w myśli Lévinasa	297
Zerwać z Parmenidesem – Lévinas o źródłach myśli totalizującej ..	299
Dialektyka Platonińska – inspiracje i krytyka	303
Krytyka idealizmu nowożytnego (Hegel)	320
Dialektyka w myśli filozofów dialogu – problem wielowymiarowy.....	333
ROZDZIAŁ V. Konfrontacja pojęcia dialogu u Gadamera i filozofów dialogu.	341
Filozofia Hansa-Georga Gadamera jako filozofia dialogu	344
Gadamer o dialogicznym wymiarze jego własnej filozofii hermeneutycznej.....	344
Hermeneutyka a idealizm.....	354
Dziejowość rozumienia a filozofia dialogu.....	359
Dziejowość jako warunek różnicy – kategoria dystansu.....	362
Kategoria dystansu	371
Dziejowość jako warunek tożsamości – tradycja.....	394
Dialektyczne zapośredniczenie tego co inne i tego co tożsame – koło hermeneutyczne	404
Figura stapienia się horyzontów, jako obraz rzeczywistości dialogu międzysobowego.....	413
Mowa a język	419
Fuzja dialogu i dialektyki.....	441
Zakończenie	463
Bibliografia	471
Indeks nazwisk.....	483